

הכנסת

מסקנות

ועדה משותפת לוועדת הכנסת ולוועדת המדע והטכנולוגיה בעקבות הצעה לסדר היום

ירושלים, י"ב בסיון התשע"ז
6/6/2017

הכנסת העשרים
מושב שלישי

בנושא: "אבטחת מאגרי מידע ממשלתיים ואופן השימוש בהם"

ביום ד' בסיון התשע"ז – 29 במאי 2017, קיימה הוועדה המשותפת לוועדת הכנסת ולוועדת המדע והטכנולוגיה דיון בהצעה לסדר היום בנושא: "אבטחת מאגרי מידע ממשלתיים ואופן השימוש בהם", הצעת חברי הכנסת יואב קיש, טלי פלוסקוב ובצלאל סמוטריץ'.

בדיון השתתפו נציגי משרד המשפטים - הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע (רמו"ט), משרד ראש הממשלה - רשות התקשוב הממשלתי, משרד הפנים - הרשות הביומטרית, המשרד לביטחון הפנים – אבטחת מידע, התנועה לזכויות דיגיטליות ועוד.

הה"כ יואב קיש, יושב ראש הוועדה המשותפת, ציין כי הדיון מתקיים בעקבות החלטה של רמו"ט שלפיה מפלגת "יש עתיד" ועמותת "מרכז הארגונים של ניצולי השואה בישראל", הפרו את חוק הגנת הפרטיות, וזאת לקראת הבחירות לכנסת העשרים.

בהקשר זה ציין עו"ד עלי קלדרון, הממונה על הפיקוח ברמו"ט כי רמו"ט קיימה הליך פיקוח שעל פי ממצאיו, יושבת ראש העמותה הנ"ל העבירה ליושב ראש מטה מפלגת יש עתיד, לבקשתו, קבצים הכוללים מידע אישי רגיש ומזוהה על ניצולי שואה, ללא הסכמה מפורשת של הניצולים, תוך פגיעה בפרטיותם ובניגוד לחוק הגנת הפרטיות. בהמשך השתמשה המפלגה במידע לצורכי תעמולה ולשם פניות בדיוור ישיר לניצולי השואה. לאחר שימוע שנערך לנציגי המפלגה והעמותה הוחלט כי הם פעלו בניגוד להוראות החוק ועל כן הוטלו עליהם קנסות מינהליים כלהלן:

על מפלגת יש עתיד הוטלו שני קנסות -

1. בסך 25,000 ₪ - על פגיעה בפרטיותם של ניצולי השואה בדרך של שימוש בפרטיותם לשם ביצוע דיוור ישיר ושיחות תעמולה ללא הסכמתם.
2. בסך 15,000 ₪ - על ביצוע דיוור ישיר לניצולים מבלי לציין את הפרטים שהחוק מחייב לפרט בעת פנייה בדיוור ישיר.

בנוסף, על יושבת ראש העמותה הוטל קנס מינהלי אישי בסך 5,000 ₪ על שימוש בניגוד למטרה ועל העמותה הוטל קנס בסך 10,000 ₪ על כך שניהלה והחזיקה מאגר מידע המחייב רישום בפנקס מאגרי מידע מבלי לרושמו.

לאחר מכן בוצע הליך של תיקון הליקויים, והחומר שנמצא במפלגת יש עתיד בוער.

עו"ד קלדרון הוסיף כי במקרה האמור, לא מדובר במאגר ממשלתי אלא במאגר פרטי שהוחזק ע"י עמותת רשומה, וכי התלונות בעניין הגיעו למשרדי רמו"ט ולתקשורת ישירות מניצולי שואה, ובעקבותיהן החליטו לצאת להליך הפיקוח.

עוד הוסיף כי הפרה של הוראות החוק יכולה להוות עבירה פלילית או מינהלית, וההחלטה באיזה מסלול לבחור היא של הרגולטור, בהתאם לתהליכים פנימיים שנקבעים במחלקת האכיפה, הכוללים רגישות המאגר, פוטנציאל הנזק, כוונה פלילית, השאלה האם מדובר במקרה נקודתי, וכד'; שיקול נוסף הוא מגבלת כוח האדם במשרדי רמו"ט והעובדה שחקירות פליליות והליך פלילי אורכים זמן רב.

עוד טען עו"ד קלדרון שהפתרון לסוגיית ההרתעה הוא בהעברת הצעת חוק בנושא עיצומים כספיים.

חה"כ יואב קיש, יושב ראש הוועדה המשותפת, הבהיר כי דליפת מאגר המידע והעברתו שלא כדין למפלגת יש עתיד הוא עניין חמור מאוד המכיל בתוכו שאלות רבות לגבי שמירת נתונים ומאגרי מידע של אזרחי ישראל הנמצאים בידי משרדי ממשלה או גופים פרטיים.

חה"כ קיש התייחס לקנס המזערי לדבריו שהוטל על המפלגה ונדהם מכמה שהדבר פרוץ ולא מרתיע. לטענתו, המפר חוק, במקרה הזה מפלגת יש עתיד, נהנה מההפקר בעוד שניצולי השואה הפכו להיות קורבן פוליטי זול. לדעתו, הפיתרון להשגת הרתעה משמעותית יותר יהיה בהעלאת הקנסות או הבחירה בהליך פלילי. עוד התייחס חה"כ קיש לשיקול מגבלת כוח האדם במשרדי רמו"ט ככזה שהביא לבחירה בהליך מינהלי, כשיקול לא ענייני.

חה"כ טלי פלוסקוב טענה כי הקנס שהוטל אינו מידתי, לא גורם להרתעה ואף יכול להשתלם לאור מספר הקולות שיתקבלו לטובת מפלגת יש עתיד בעקבות הפעילות. לדעתה היה נכון יותר לבחור בהליך פלילי ולא מינהלי, ולנקוט בענישה משמעותית יותר כנגד מי שעובר על החוק. לדבריה, אין מספיק כלים להתמודדות עם מצב כזה לשם ההגנה על הפרטיות.

חה"כ יעל כהן פארן סברה שאחד החששות המרכזיים הוא הדליפה של מאגר המידע. על כן, צריכה להיבחן השאלה למי תינתן הגישה למאגר, ובכך למנוע שימוש לא אתי במאגרים. יש להגביר אכיפה ואף לשקול שינוי חקיקה, שכן הציבור זכאי להגנת פרטיותו.

חה"כ אורי מקלב טען שבמקרה זה נהגו בסלחנות יתר, והדבר מוביל לכך שגורם ההרתעה מפני שימוש אסור במאגרי מידע כלל לא קיים ולהיפך – הקנס הנמוך אף מדרבן. לדבריו, קלות הגישה למאגר מפתיעה ועל כן החסם אמור להיות מרתיע ביותר.

חה"כ יואב בן-צור סבר שצריך לתת את הדעת למצב שבו שר שעושה פעולה יוצא לאחר מכן בקמפיין פרסומי ע"ח משלם המיסים.

עו"ד תום שניר, עוזר מנכ"לית ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, הסביר כי מאחר שיש הליך תלוי ועומד נגד "יש עתיד" בפני יו"ר ועדת הבחירות, השופט מלצר, לא ניתן להתייחס לסוגיה הקונקרטיית. הפנייה לשופט נעשתה ע"י חה"כ יואב קיש, בטענה להפרה של סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה). לדבריו, ליושב ראש ועדת הבחירות מוקנית הסמכות בחוק להוציא צווי מניעה, כלומר, לעצור הפרות בזמן אמת.

עו"ד יהונתן קלינגר, התנועה לזכויות דיגיטליות, דיבר על הבעייתיות שבשימוש במאגרי מידע לאו דווקא ממשלתיים לצרכי תעמולה מצד חברי הכנסת. לטענתו, רוב חברי הכנסת משתמשים במאגרי מידע מתוך המפלגות עצמן וכלל לא מודעים לכך שהם צריכים לאבטח מאגרים אלה. עוד ציין כי לעתים העברת מאגר מידע למפלגה יכולה להוות תרומה אסורה למפלגה.

גדעון קונפינו, מנהל היחידה להגנת הסייבר בממשלה, רשות התקשוב הממשלתית, הבהיר כי כיום תהליכי העברת המידע בין משרדי הממשלה נעשים באופן מוסדר עפ"י חוק, וכי בשנתיים האחרונות ניתנות הנחיות מקצועיות למשרדי הממשלה איך להגן על המאגרים כדי למנוע אפשרות שדברים כאלו יקרו בטעות או ללא ידיעה. האמצעים הטכנולוגיים הינם מתקדמים ונעשים בשיתוף כל הגורמים.

יושב-ראש הוועדה, חה"כ יואב קיש סיכם את הדיון בהחלטה הבאה, שאושרה בהצבעה של שלושה תומכים ללא מתנגדים:

הוועדה מביעה זעזוע מהניצול הציני והמזלזל בשימוש במידע של ניצולי שואה, לצורך מטרות פוליטיות על ידי מפלגת יש עתיד ובשיתוף הפעולה של העמותה שאמורה לדאוג לניצולי השואה.

הוועדה מודאגת ממצב החוק כיום, מגובה הקנס שאינו מרתיע מביצוע עבירות, מהחשש והקושי של הרשות הממונה לפנות להליך פלילי ולא רק מנהלי, וקוראת לממשלה, למשרד המשפטים ולכנסת לתקן את החוק ולכלול בו הרתעה משמעותית.

הוועדה מבקשת להפנות את תשומת הלב של המפלגות וחברי הכנסת לחובות הקבועות בחוק בכל הנוגע לשמירה על מאגרי מידע ופרטיותם של בוחרים.